

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 5
ул. Ліндого. — Експедиція
місцева в Агенції Соколовського
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні доносеня по
15 кр. від стрічки.

Рішуча хвиля.

Дня 28. грудня н. ст. збирає ся галицький сойм на коротку сесию. Єсть се многоважна, навіть рішуча хвиля, в котрій рускі послы повинні в цілім комплексі питань, які нагромадили ся від часу останньої сесії соймової, висказати своє слово, зайняти рішуче становище до тих питань, які доторкують самої суті рускої справи і розвитку культурного і економічного народу руского в Галичині.

З'їзд руских послів соймових і ради державної, що відбув ся у вересні в Станиславові, виказав, що заздалегідне обговорення справ і становища руских послів є конечно потрібне задля успішного ведення політики. З'їзд сей виказав, що тісна звязь між послами соймовими і ради державної і солідарність та однодушне їх поступоване може лише скріпити їх становище і підмагати успішно їх змаганя. З'їзд сей обмежав ся однак лише до обговорення справ, які відносять ся до ради державної. Про справи соймові і становище руских послів в соймі не було бесіди, позаяк тоді ще не можна було знати, коли сойм збере ся. Не було також бесіди і про інші справи рускі, що не входять в обсяг сойму і ради державної.

Тепер мабуть настає рішуча хвиля, коли повинні би зібрати ся всі послы рускі соймові і ради державної і на передодні соймової сесії, щоб не тільки обговорити справи соймові і своє становище в соймі, але й інші справи рускі, які не входять в обсяг тїл парламентарних. Здає ся, що кожний ширій Русин відчуває велику вагу нинішньої хвилі, в котрій не можна нам сидіти з заложеними руками і мовчки приглядати ся всему, що в окрузи нас діє ся.

Особливо-ж рускі послы передовсім повинні відчуті і зрозуміти далекосяглість

нинішньої хвилі, їх обовязком о тім подумати і ділати. Ми не будемо тут вдавати ся в вичислюванє сих справ, якими рускі послы повинні зайняти ся, ми лише з денникарського обовязку пригадуємо, що повинна би президія руского клубу соймового зробити. Її обовязком скликати заздалегідь соймових послів руских, а так як на станиславівськм з'їзді послы соймові станули з порадою своїм товаришам з ради державної, так тепер до Львова на з'їзд послів соймових повинні явити ся також послы ради державної і з ними вкупі обговорити всі біжучі справи і порадити ся про свою роботу. Caveant consulet...

Чують, як трава росте.

Вчорашня «Gazeta Narodowa» замістила під рубрикою «Sytuacja» уступ з нашої статі «Що чувати?» як представленє парламентарної ситуації в рускім осьвітленю. Все було би гаразд, бо і справді таке осьвітленє парламентарного, затемненого овиду, яке ми подали у згаданій статі, уважаємо справедливим. Тільки не знати на якій підставі згадана газета робить нашу статю «надісланою» і догадуєсь навіть авторів її в особах «напевно п. Барвіньського або Вахнянина». До того висновку не мала Gaz. Nar. жадних даних у згаданій статі, хіба у власній догадливості, яка сим разом завела її цілковито. Але ціль сеї перебігlosti ясна. На порозі соймової сесії рад би сей орган кинути колоду під ноги руским послам, поставити їх супротив польської більшості в некористнім осьвітленю «скритих опозиційників» і упередити заздалегідь польську опінію против їх слухних домагань для руских справ.

Тактика Gaz. Nar. не є відосібненим випадком; дивно виглядає таке поступованє польської праси. На устах мають они завжди слова прихильности і лояльности супротив потреб руского народу і справедливих домагань его

провідників, а в серци криють тайну неохоту і нетерпимість, в теорії стоять за мирним полагодженням краєвих відносин, а в практиці при кожній нагоді уколенем жала пробувають руску терпелівість.

По сесії ради державної.

Президент міністерства гр. Тун повідомив президію ради державної і палати панів, що з цісарского порученя раду державну відрочує ся. Отже теперішня сесія закінчена і слід тепер застановити ся, що она принесе народам Австрії. На жаль не можна багато сказати про те, бо крім підвишеня платні урядникам і державній прислужі стає проблематичним через ухваленє внесеня пос. Гофмана Вейнггофа, щоби нова устава увійшла в житє вже з 1. січня 1899. Правительство не має ще покриття на сей видаток і не буде могло з доброї волі перевести сю ухвалу в таким близькім речинці, а до санкції її ще далеко.

Львиця не зробила доброї прислуги державним слугам через свою нагячу ухвалу. Она навіть не мала сего на цілі. Бажала тільки зробити прикрість правительству, котре сей новий видаток робило зависимим від довершеня угоди з Угорщиною, бо на її підставі надіяло ся з підвишеня консумційних податків узискати значнійший дохід. Але найбільшу прикрість зробила тим львиця самим державним слугам, бо нова устава прийде ще перед палату панів, а там, через сей додатковий речинець, відкинуть її напевно, і она верне знов під наради ради державної. Таким способом підвишенє платні державним слугам відсуне ся ще на довший час, ніж би се було стало ся без додаткової ухвали, жадаючої введеня в житє підвишеня платні вже з 1. січня 1899.

Відроченє ради державної означає, що правительство має вільну руку на основі §. 14. конституції за помочю цісарского розпорядженя полагодити ті справи, які рада державна не перевела. І так можна надіятися, що на тій до-

15

Пригоди в ніч під новий рік.

Новеля Генрика Чокого, перевід С. Єзерского.

(Дальше.)

Новоприставлений вязень не хотів зовсім до нічого признати ся, а вигукував з притиском, що якась юрба молодих людей, котрі, видить ся, за много випили, єму в виконуваню уряду перешкодила. Однак один з фінансових секретарів повторив єму цілий сей вірш, що викликав справедливий гнів пані міністрової і всіх її гостей. Всі жоввіри підняли голосний регіт. Але чесний вартівник кляв ся на все в світі, що єму щось подібного і на думку не приходило.

Коли ще всі були сим переслуханєм заняті, а нічний сторож при своїй невинности обставив і сих молодих панів за всі наслідки їх захованя одвічальними робив, тай самі фінансові секретарі стали вагати ся, чи они справдешного чоловіка спіймали, покликкала сторожа на дворі: «Бачність, до оружя!»

Жоввіри відскочили. Фінансові секретарі доскулювали дальше нічному сторожеви своїми питаннями. В тім увійшов польовий маршалок в супроводі патрулюючого капітана.

— Забійте его тут в дщи! — закликав

польовий маршалок і вказав рукою поза себе. Двох офіцерів звійшло і вело за руки розбросного нічного сторожа.

— Чи-ж нині всі нічні сторожі подуріли?

— закликав стоячий на стійці полковник зовсім зачудований.

— Я вже заплачу завтра сему злочинцеві за его безчесні вірші! — гримнув польовий маршалок.

— Ваше Сіятельство! — одвітив новосхвачений вартівник дрожаючи та трясучи ся — я, Бог мені сьвідком, не складав жадних віршів, за ціле моє житє не зложив ще ні одного вірша.

— Мовчи гультаю! — заревів переразливим голосом польовий маршалок. — Ти підеш в тюрму або на шибеницю. А сли мені ще що писнеш, то тя посічу на капусту.

Патрулюючий полковник зробив маршалкові з всякою почесністю увагу, що мабуть вибухла в місті якась поетична епідемія поміж нічними сторожами, бо в протягу одної чверть години дістав вже трох таких пташків під надзір.

— Мої панове! — сказав польовий маршалок до офіцерів, котрі з ним прийшли, — позаяк сей гультай не хоче по просту признати ся, що він сю поругливу пісоньку сьпівав, то-ж нагадайте собі її, та запишіть, заким забудете.

Завтра він нам вже признаєть ся. А тепер не трачу часу і спішу на бал. Хто се ще знає?

Поручники нагадували собі. Один допомагав другому. Патрулюючий писав і з сего вийшло ось що:

На голові пустий піряк,
А на карку твердий кісяк;
Живіт на перед, у зад грудь,
За силу війська в нас кладуть.
При танцю, грі, цілуях в нас
Маршалки родять ся сейчас.

— Ти хочеш перечити, гультаю? — загремів польовий маршалок на застрашеного вартівника з новою лютостію. — Ти хочеш перечити, що сего не сьпівав, коли я з дверей мого дому вийшов?

— Нехай там сьпівав, хто хоче, я о тім нічого не знаю! — одвітив нічний сторож.

— А чого-ж ти втікав, колісь побачив, що наступаю — спитав дальше маршалок.

— Я не біг.

— Як-то? — згомоніли оба офіцери: — Ти не біг? Чи не був ти без духу, коли ми тебе з торговиці аж тут вкінці дігнали.

— Так є, я з страху не стямив ся, що мене панове так насильно напали. Ще й досі дрожю на цілім тілі.

— Забійте сего упертого пса в дщи! —

розі буде оголошена піврічна провізорія угоди і піврічна бюджетова провізорія. Здається також, що правительством використане той час, щоби довести до якого-такого порозуміння межі Німцями а Чехами. Важним проявом в тім напрямі будуть події в чеській соймі, особливо заповіджені на 27. с. м. збори німецьких мужів довіря в Празі, де Німці рішають ся, чи мають взяти участь в чеській соймі, чи придержувати ся абстиненції. Судячи по останніх виступах опозиції можна вносити, що ситуація все таки поліпшилася, та що старання правительства для злагодження німецько-чеського антагонізму не остануть без успіху. Було би се дуже пожаданим для внутрішнього розвою держави і правдивою заслугою правительства, щоби по безплідній, весняній і осінній сесії ради державної, бодай зимова сесія принесла народам Австрії яку рекомпензату за видані на послів дієти та пенсії димісіюваних міністрів.

Кому дати віру?

З далекої Америки доходить до нас всякі суперечні вісті про життя-буття наших поселенців-рілляників. Що там початок дуже тяжкий, се можна передвидіти з гори, коли зважить ся, що там треба загосподарувати ся на пустарях, борчувати і осушувати, далеко від людей, від гоетинця, серед безмежного степу. Тому то хіба молоді люди та і не обтяжені дрібною діворою могли би там мати вигляди на заробіток. До того ще треба і грошей на заведеве господарства, бо щоби стати наймитом у якого фармера, — за таким щастем не треба гонити аж за море.

В попереднім числі ми замістили лист американського архієпископа Аделарда, в котрім він каже про наших виселенців, що при своїй робучості і ощадности можуть навіть розбогатіти на новій землі. Сей церковний достойник боїть ся тільки о їх духовний стан, щоби не упали жертвою православної та протестантської агітації. Супротив тої вістки приходить ся нам занотувати лист церковного півця з Буяковець Ємилія Блюса, який він надіслав до «Діла» по повероті з Канади. В тім листі каже сей очевидець таке:

«Ширить ся неправдиві вісті, піби в Канаді денний робітник заробить 2—3 долари, що земля дуже плодородна і т. и. Все то байка.

Англієць, що мову знає, заробить у літі 50—75 центів на день, а в зимі служить у фармера за страву. А хто не розуміє по англійски, то заробить в жнива 40 центів коло сіна, а 75 закликав маршалок до патрулюючого. — Дорана має досить часу надумати ся. — По сих словах він вийшов.

Галас по улицах і поругливі сьпіви нічних сторожів привели в рух цілу поліцію. Ще в сій чверть години схвачено двох інших нічних сторожів, вже-ж що не правдивих справців і відставлено на головну стражницю. Один з них мав на міністра справ заграничних поругливу пісню сьпівати, буцім то він не був би нігде більше за границею, як у власнім краю. На другого складано вину, начеб сьпівав перед палатою єпископа, що церковним сьвічкам не брак вправді лою, але они рознесли по краю більше сопуху та диму, чим ясности.

Принц, котрий через свою сваволлю всім нічним сторожам столиці накоїв стілько неспоти, виховзнув ся всюда щасливо і став ся від улиці до улиці все зухвалішим. Ся річ народила галасу. Навіть самому міністрови поліції, що сидів з королем при картах, донесли о сій поетичній ворохобні сих передтим так спокійних нічних сторожів, а в доказ вручили єму один такий вірш на письмі. Король прислухував ся одному такому віршови, що був звернений супроти злої поліції, котра свій троплячий ніс у всі родини, тайни міста втикає, а прецінь у власнім домі нічо не зачуває, задля чого їй одного даня желати-б належало. Король розсьміяв ся на голос і велів собі одного стражацкокого поета сьпівати і приставити. Він встав від карт, бо побачив, що єго міністер поліції стратив своє добре розположене.

(Далі буде.)

центів може заробити коло залізничної дороги, але в Галичині не заробить ся тільки за тиждень, що там за один день.

Що-до землі — та земля не така плідна як у нас. А чому? бо на ній не найде ся більше як на чотири цілі чорно-піскової землі, а на споді рінь або глина з крейдою така тверда, що рикалем не чоден вкопати. Там як посіє збіжжє рукою, то зерно до кількох день сперхне через посуху; мусить засіяти за помочию машини, аби єго як найглубше всадити у вогуку землю. Отже як трафить на землю, то виросте найвисше на пів ліктя в гору, і то так рідке, що тяжко машиною зібрати, коли не змерзне або суслики не сторочать. Правда, що кожний дістає 160 акрів, наших 113 моргів поля, але що-ж, коли з того поля не може добре жити.

А знаряди господарекі дуже дорогі. Хто хоче купити віз, мусить заплатити 70 доларів, і то з самого дерева дубового (а той материял спроваджують з чужого краю, бо там сама осичина), плуг коштує 35 доларів, косарка 113 дол., грабарка 30 дол., сівачка 170 дол. і висіне. Побудувати ся нема з чого, то треба гей у ямах сидіти.

Наші люди там уже не знають жадного сьвята сьвяткувати, тільки одну неділю...

Рада державна.

Рідкий се випадок, щоби на кілька днів перед сьвятами була ще зібрана рада державна. У візторок відбуло ся останнє засіданє, і на диво, без авантур. Обструкція притихла цілковито супротив важної справи, яку президія хотіла доконче полагодити ще перед сьвятами, поставити під голосованє уставу о платні державної прислуги. Замітні були на тім засіданю деякі інтерпеляції і відповіди міністрів. На початку засіданя президент відчитує письмо мініства справедливости з повідомленєм про поверненє завішеної діяльності судів присяглих в Яслі і Тарнові.

Відтак відчитано цілий ряд внесень і інтерпеляцій, а потім заняв голос міністер просьвіти гр. Біляндт в справі відділюваня класу у віденьских народних школах на відділи жидівські і християнські. Міністер висказує погляд, що таке розділюванє учеників на віроісповідній підставі не є оправдане. Дальше відповів міністер на інтерпеляцію пос. Бойка в справі ограничень при прийнятю до галицьких учительских семинарів. Міністер вказує на те, що в деяких семинарах устроєно паралельки на першій році, а також правительством має намір в найближчим часі збільшити число семинарій, щоби зарадити недостаткови учительских сил в Галичині. Семинарія в Заліщиках отворить ся, правдоподібно в слідуємій, шкільній році.

В справі недільного відпочинку міністер торговлі бар. Діпавлі відповідає на інтерпеляцію пос. Рігера. Беззвзглядний і цілковитий закат всяких робіт в неділю був би нерациональний так для промислу, як і для рілляництва. На селі мешканці користають з неділі і сьвят, щоби робити покупки в місті і тим заощаджують собі робочий час без висилаючої праці в неділю. Міністер висказує надію, що з часом при поступенних ограниченнях неділішних занять дасть ся досягнути цілковитий відпочинок.

Перед приступленєм до порядку дневного пос. Шенерер запитує президента, чи має намір відкликати ображаючі слова, яких ужив на посліднім засіданю против Вольфа. Відтак вносить, щоби отворено дискусию над відповідною міністра справеливости в справі іменованих словенских судій.

Президент др. Фукс заявляє, що висказ про Вольфа піддержує в цілій основі; внесенє Шенерера на отворенє дискусії перепало при голосованю.

З дневного порядку наступає відтак дискусія над уставом о підвишеню платні для державної прислуги. Як референт мейшпости промовляє пос. Феркавф (социал.) і домагає ся також підвишеня платні для помічників етатової прислуги. Коли державу стало на 13 мільонів для підвишеня платні урядникам, 3½ мільонів для етатових слуг, то повинен найти ся ще один мільон для помічників. Ті виводи під-

тирає також пос. Шрамель (социал.). На внесенє пос. Маєра замкнено дискусію.

По промовах генеральних бесідників палата прийняла в другім і третім читаню уставу о платні державної прислуги в основі, зредагованій комісією, а відкинула майже всі поправки социал-демократів і німецької опозиції. На внесенє пос. Гофмана-Веленгофа ухвалено 160 голосами против 157, щоби ся устава увійшла в життя вже з днем 1. січня 1899.

Відтак збирало голос ще кілька послів в менше важних справах. Кс. Стояловский і сим разом не мав щастя. Вступав ся за знесенєм виїмкового стану в західній Галичині, але говорив так від річи, що по кількох упімненнях президент видів себе спонуканим, відобрати єму голос. Пос. Танячкєвич інтерпелював в справі конфіскації дневників і в справі польонізації львівського університету.

Засіданє провело цілих 10. годин. При кінці президент пожелав послам веселих сьвят і заявив, що про день найближчого засіданя повідомить їх письменно.

Новинки.

— Конкурс «Просьвіти». Головний виділ Товариства «Просьвіта» у Львові оголошує на підставі акту фундаційного з дати Стрий 27 серпня імені Стефана Дубравського конкурс на чотири премії по 80 зр. за написанє чотирох розвідок в руській мові з отсих предметів: а) «о новім законі ловецьким»; б) «о спілках», т. є, яким способом можна би двигнути добробит нашого народу; в) «о плодах природи і домашних виробках нашого краю»; г) «який стан мають родичі вибирати своїм дітям і до чого їх спосібити». Праці належить надсилати до Головного Виділу Товариства «Просьвіта» у Львові (Ринок ч. 10. І. поверх) найдальше до кінця марта 1899 р. Преміювані праці переходять на власність Товариства «Просьвіта», а праці неприняті будуть звернені авторам.

— Про ювілей Котляревського в Станиславові пишуть нам: Заходом пяти українсько-руських товариств, устроєний Сьвятоточний вечер в столітні роковини появилення Енеїди Котляревського відбув ся 19. грудня і в нашій владичій столиці, в театральній сали Моношкє, сьвітло і величаво. Участь в сїм сьвятї взяли майже виключно всі Русини, переважно ириїздні. Партер попри молодіжні шкільний, заняли селяни, тожє заповнили цілу галерію. Участь до 150 селян в тім обході можна би назвати найвідрадінішою проявою. За то менше було селянок. Цілий театр був випроданий, доставлявано ще крісла. (Театр може змістити 700—800 осіб). Хотий програма не була обширна і вечерок розпочав ся вже перед 8-ою, протягнув ся однак аж поза північ. Розпочав ся відчитом д-ра Колесси. В відчиті вивів прелегент образ літератури нашої від 100 літ, застановляючись при замітніших писателях і їх удачній характеристиці, освітлюючи напрями новітньої доби, як і стійність нашої літератури в порівнаню з иньшими європейскими літературами і зачерпнув з виводу свого жару патріотичного і найкрасших надій для народу нашого, тож і під конець єго бесіди в піднесенім настрою відспівала публіка, повставши з місць «Ще не вмерла» при відсложеній сцені, на котрій красував ся портрет Котляревського в зелені. Слїдувала деклямація «На вічну пам'ять Котляревському» виконана знавою з многих виступів п. Струтинською. Декляматорка переняла сама ідеями поета, своєю милозвучною і виразистою дикцією будила у слухачів настрої виспий, сьвятоточний. «Наталку Полтавку» відіграли «любителі» при музиці військовій 95. полку, без перехвали, дуже добре. Восьмий, ко-б голосніший був говорив, гра єго всіх задивила би. Всі аматори виявлялись з своєї задачі нелегко, удачно. Найважнішу роллю Наталки відіграла п. Проскурницька добре, а що до сьпіву, то і дальше ідучим вимогам що до голосу і вправи в повній мірі могла відповісти. Що до сьпіву заслугоє на піднесенє також і виконатель ролі Петра. Наталку Полтавку закінчено також відспіванєм «Ще не вмерла». Хор мішаний Бояна (30 осіб) сьпівав під управою п. Білківського. Величаво вийшов образ з живих осіб, в котрих взяли участь селяни і діти і гідно завершив обхід. Запросини друковані були фонетикою. В полудне попереджало віче, в котрім взяло участь 200 селян. По вечерку комерс тільки за запрошеними.

— Петиція дяків. На загальних зборах товариства взаїмної помочи дяків станиславської дієцезії ухвалено на внесенє п. Ігн. Полотнюка зі Станиславова запросити до участі пп. органістів і wraz з ними внести петицію до сойму о поліпшенє їх платні. Вже збирають ся підписи, щоби ще на сій соймовій сесії порішено їх домагання.

— Ювілейне віче в пам'ять столітніх роковин відродження руского письменства устроює товариство філія «Просвіти» вівторок 27. грудня о год. 11. в сали театральній в Товмачі з слідуною програмою: 1) Про значіння ювілея. 2) Наші здобутки на полі просвітнім і економічним за похідне століття. 3) Як нам даліше провадити просвітну і економічну роботу? В перестанках між рефератами сполучені хори селянські будуть співати патріотичні пісні. — На тім ювілейнім вічу маємо зробити перегляд нашої дотеперішньої роботи народної і зоохотитись взаємно до дальшого невипущного труду. Тож запрашаємо всіх: селян, міщан і духовенство до численної участі.

— «Защита землі». У Львові засновалося нове товариство, чи властиво «общество», як оно себе називає, що взяло собі за задачу працювати над удержанем землі в руках своїх членів. Є се «Защита землі», товариство зареєстроване з обмеженою порукою, а дальшою його ціллю є також: помагати селянам в набуванню землі для заокруглення господарства, переводити в їх користь всякі земельні інтереси, як парцеляцію більших посілів, закріпачування держави і т. д. Один уділ виноситься 25 зр., виписове 1 зр. Уділ можна сплачувати річними ратами по 5 зр. «Защита землі» приймає від своїх членів вкладки щадничі. Фонд резервний, забезпечуючий вкладачих від страт, виноситься понад 2000 зр. Статут і декларації приступлення висилає Дирекція відворотною поштою. Канцелярія «Защита землі» знаходиться у Львові, уліця Краківська ч. 17.

Коби то «общество» лише сповняло чесно свою так красно обдуману задачу, та не пішло сумними слідами ославленого «Заведення». Наші москволюбні занатоді дискредитовані у всяких своїх змаганнях в мнимо користь народу, то-ж і всякі їх пові «общества» являють ся відразу підозрілими.

— Жалоба по цісаревій у війську. Віденська команда військова оповістила, що уважає річчю невідомістю, щоби офіцери брали участь в балах до дня 19-го марта 1899 р. з причини смерті цісареві Елисавети.

— Вибір посла. При доповняючій виборі посла до сойму з курії сільських громад повіта новоторського вибрано д-ра Яна Беднарського 149 голосами, против Яна Шафлярського, що одержав 9 голосів і кс. Альбіна, на котрого упало 9 голосів.

— Наслідки неосторожності. На ставі в Глинянах ховзалося перед кількома днями двох хлопців на дуже тонкій леді. Нараз лід заломився і оба попадали у воду. Виділо то кількох людей з берега, але крім крику, не спішили хлопцям з поміччю. На щастє переходив туди фризирський помічник Ляйдер і видаючи нещастє розібрався та з наразенем власного життя есочив у воду. При помочи драбини витягнув аматорів зимової купелі, котрих по довшій часі удалось привернути до життя.

— Жидівська штучка. Перед кількома днями арештовано Хаїма Люстгартена, властителя реальності і коршмара в Скридланій під Лимановою. Люстгартен мав 700 сотнарів зіпсутої конюшини. Щоби тої конюшини не викинути на гній він обезпечив її на 2,000 зр. подаючи, що має 2,000 сотнарів, а по кількох днях підпав. Правда вийшла на верх, а Люстгартен попався до в'язниці в Новім Санчі.

— Любов з перепоходами. В серпні с. р. прибув до Львова якийсь Юліян Моцкевич з Росії і в трьох днях залюбився, освідчився і заручився з панною, але оженивсь не мав вже часу, бо дістав харч і квартиру в арешті. За що, він сам не знав, але поліції видалось підозрілим, що простий столляр, так розкидає рублями. Через чотири місяці розсилали депеші по Росії, щоби довідатись щось ближше о Моцкевичу. Тимчасом його любка часто навідувалась до него, кормила і обоє розводили жалі над невинною карою. Аж сими днями наспіла вість до поліції, що М. украв в Петербурзі 1,500 рублів і утік. Легко догадати ся кінця. Моцкевича взяли до в'язниці, а його наречена перестала ним опікувати ся.

— Велике нещастє приключилося 13. с. м. на залізній дорозі Катеринославській. Підчас сильної мряки, так що на пару кроків перед собою нічого не мож було побачити, працювало коло поправи дороги 60 людей. Нараз спостерегли робітники дуже близько надїжджачий поїзд товаровий і розскачили ся на всі сторони. Кільканайцять з них усунуло ся на другий хляк залізничний. Звернувши увагу на товаровий поїзд не заперімили, що з другої сторони надїжджав в мряці курієрський поїзд. Не було вже часу утікати. Шість робітників погинуло на місці роздавлених до непізнання; велике число є ранених. На місце нещастя зїхали комісії судові і залізничні.

— Средство против чуми. Science Française помістив статю п. Tabacis de Grandsaignes, в котрій доказує, що тютюновий дим ділає убийчо на заразки чуми. Тисяч літ нищила чума Європу, аж коли р. 156. французський амбасадор, Іван

Нікот, спровадив тютюн з Бразилії, так пересяк його димом воздух, що всі бакції чуми погинули. Вправді в Індиях, де чума чинить найбільші спустошення, палять також тютюн, але він має менше нікотини, то і чуми не може зашкодити. — Нема то вже над наш тютюн, він не лишень нищить чуму, але й кипінню і здоров'ю.

— Вісти про Андре'ого. Як доносять «Новості», повороту того славного подорожника можна надїятися. В горах Уральських мав знайти, залізничний урядник Рассанович флящину, а в ній були дві карточки, де Андре доносить, що повертає через гори уральські до Європи. Карточки ті віддано шведско-норвегському послови, а сей відослав до Норвегії, щоби спрвдити письма. Та вість подобає однак на денникарську качку, бо коли російські денники широко обговорювали знайдене слідів Андре'ого, то світова праса цілком мовчить о тій справі, бо предінь мусіли би вже в Норвегії справдити автентичність того листу.

— Небувалий злочин сповнено вночі з поведінки на вівторок в Станиславові. Проф. Левицький повертаючи пізно порою з женою з касина, почув зойк і кликанє о поміч. Голоси роздавались із сторони, де була глибока криниця в реальності С. Вайнгартена при ул. Собіського. Не сумніваючись, що приключилося якесь нещастє, збудив мешкаючих в сусіднім домі жовнірів і обіцяв їм високу нагороду за витягнене нещасної жертви з криниці. Однак ті заявили, що за жадну ціну не спустять ся у воду. Прикликані два огневі стражаки не мали також відваги полізти в криницю. Тоді проф. Л. спустив ведро на долину, але на його кликанє не було жадної відповіді. Доперва коли прибула поліційна сторожа, добуто жертву, але вже безжитя. Був то коминярський помічник Іван Лямиковський. Заряджеве слідство виказало, що тої ночі Л. пив з своїми товаришами Габасевичом, Гавалюком і Рубертом та одною дівчиною цілу ніч. Габасевич мав до Лямиковського злість; був у майстра ще невизволеним хлопцем, а Лямиковський насмівався з него. Згаданої ночі о 12-ій годині виділа їх одна арфістка, як виходили з одного шинку при улиці Зосина Воля. Є то кут, де повно шинків і лєкинй найгіршого рода. По якімсь часі виділа иньша дівчина, що вертала сею улицею, як два мужичини тягнули пьяного Лямиковського по під рамена в сторону згаданої криниці, де сповнено злочин. Всі три коминярі, що їх бачено тої ночі в товаристві утопленого, випирають ся від вини і силують ся доказати, що в тім часі находили ся деінде. Їх увязнено. Против огневих сторожів, котрі відмовили помочи живому ще Лямиковському і дали йому утопити ся в криниці, заряджено дисциплінарне слідство. В місті викликав сей злочин загальне обуренє.

— Чудотворний рабін в Сіняві, пов. ярославського, має 40,000 зр. річного доходу від своїх вірних за уділюване ради і творення «чудес». Дохід той покаже ся много більшим, скоро звачити, що повисша сума лишень через почту до рабіна приходить. Довідались о тім податковій власті при вимірюванню особово-доходового податку.

— Біда циклістам! В Франції завязало ся недавно товариство «вельофобів», що поставило собі за ціль не уступати ся з дороги циклістам. «Най они собі дзвонять, свищать, трублять — говорять члени того товариства, а ми їм не уступимо ся, а если на кого з нас наїдуть, то кулак і палиця їх певно не мине».

— Американські залізничні. В поїздах, що курсують межі Новим Йорком а полуднем і заходом Сполучених Держав будуть заведені незадовго дивні новости. Іменно в вагонах будуть устроєні з найбільшою вигодою театри. В такім театрі буде місце на 60 зритель, а місто оркестри п'яно, пістоль і флєт. Представлення будуть складати ся з водевілів, концертів і иньших артистичних продукцій, котрі будуть зачинатись о 10. годині рано і потягнуться з короткими перервами до півночі. На пів години перед кожним представлєнем служба буде роздавати в вагонових переділах програми і продавати білєти тим, котрі не купили їх враз з білєтом їзди. В неділю перед полуднем сцена замінить ся на вівтар з амвоною, а протестантські духовні будуть богослужєне при музиці органів, уставлєних на місці п'яно.

— Прибірка стилю. Powiatowa kasy dla chorech Mejsey Kolomeja. Kolomea den 13/15 97. donoszo do panstawa co Josef dinstak u sobote sy napel isy zaceł sybite. Wienc jenu odbili pačey i glowirosbitz jemu a un chodzy do kase chorech un to lizrobel na protowa ulicy jemu Zatoninal-eziś placić apodrugim un Robi podpis Herman Kelnar. Proszu dobry Tzetac janimogi dobry Pisac.

— Огні. В Дичківцях під Тернополем згорів американський млин, що належав до фірми Райтман і Бурштин. Обезпечена шкода виноситься 90,000 зр. — В Косові згоріло кілька загород. Шкода виноситься 8,000 зр. — В Гроню пов. новоторського, згоріла коршма власности посесора пропінанці гр. Вл. Замойського. О підпал пі-

дозрівають одну жидівську родину, котру жан-дармерія відпровадила до суду в Новім Торзі.

— Дрібні вісти. Намістник гр. Пінїнський поверне з Грималова до Львова із съвят вівторок 27. грудня. — Громада Перина коло Нава-риї купила від кн. Пузини коршму і оберне її на дім громадський або на школу. — Звісний у Львові композитор 30. н. михоти, Кароль Роль, дістав золотий хрест заслуги. — В Заболотіві кинула ся з мосту на Пруті Бліма Лібер, жінка Мошка Лібера з Демича, до ріки і утопила ся. — Цілковите затьміне місяця наступить дня 27. с. м. о год. 10 мін. 48 вечером. Буде видне також і в Европі. — У Львові при ул. Цловій ч. 2. льокай Вінкентий Випатицький повісив ся вівторок задля якихсь домашних незгод. — В Острові коло Ярослава лучив ся сумний випадок неосторожності. Транемісійний пас кінної молотільні піврав робітника Йосифа Гембу і так сильно потовк, що той згинув на місці. — На залізничім шляху Гатна-Кімполонг, вїхав поїзд на дрезину, на котрій сиділо трох людей, один з них погіб на місці а два иньші ранені. — Начальник залізничої стації в Прибівцях застрілив ся з револьвера з причини нервового розстрою.

— Молодіж академічної гімназії у Львові віднесла правдивий успіх, устроївши дня 20. с. м. съвятчний вечер в пам'ять 100-літніх роковин відродження українсько-руської літератури. Салю «Народного Дому» неначе відсвіжилась та відмолоділа на вид тих молоденьких, повних здоровля, оживлених молодечим запалом та горячими надїями лиць. До сего цвітє молодежи благородне лице Котляревського немов усміхалось привітливо з поміж зелені, раділо молодими почитателями свого епохального для нашого розвою діла. На виконанє програми зложились виключно студентські сили і з сею обставиною треба передовсім числити ся, видаючи суд о цілім вечері. У всім видко було стараний труд і добру волю, навіть при таких уступах програми, що своєю трудностю перевесили молоді сили виконавців, пр. Псалом Борнянського та Лисенкова Різдяна псалма. Мужескі хори держались добре, в хорах мішаних недомагали сопрани, особливо-ж соліст боров ся засдно з тремою. Дуже красно представив ся голос ученика V. кл. Яворського; його ліричний тенор не повинен змарнувати ся. Декламація ученика Якова Крета випала надсподіванє добре. Цілковите запанованє себе, смілість і свого рода завзяте в виголошенню «На вічу пам'ять Котляревському», а навіть зрозуміне річчю, о скілько в сїм стихотворі Шевченка можна від ученика II. кл. вимагати, все то належить піднести на справедливу похвалу сего, як довідуємось, талановитого хлопчини. Супроти него декламація ученика VIII. кл. вийшла неясно і через міру монотонно. Інструментальна часть концерту спочила в руках ученика VII. кл. Б. Гузара, котрий дуже удачно відграв на фортеп'яні композицію Лішта. Легкість в удареню і полет в загальнім виконанню свідчать о концертанті дуже користно. Колись буде з него справдішний п'яніст. В колядах Матюка почув ся хор мішаний неначе дома і співав дуже гарно. Взагалі цілий вечер справив на учасників, між котрими крім учительського збору явилось споре число старших Русинів і Русинок, як найлучше вражінє, а молодежи академічної гімназії за достойне звелічанє ювілея нашої умової віднови належить ся повне признанє. (о. к.)

Телеграми.

Прага, 22. грудня. Politik доносить, що остатнє засіданє чеського клубу було дуже бурливе з причини, що правительство не увзгляднило чеських постулатів. Також Narodni Listy виступають против відпорного становиска гр. Туна на чеські домагання та против централістичної і германізаційної політики теперішнього кабінету.

Льондон, 22. грудня. Визначнійші органи всяких відтінків заступають ся за поправою англійсько-російських відносин і завзивають до пропаганди в тім дусі.

Петербург, 22. грудня. В Херсоні помер архивар міського заряду Галченко в 119 році життя. До кінця життя сповняв він службові обовязки з найбільшою точністю.

Суда, 22. грудня. Князь Юрий грецький прибув вчєра сюди. Повитали його адмірали і товпи народа. Князь поїхав відтак до Канєї серед одушевлених окликів населєня. Після програми відбула ся торжественна інсталяція. При обняттю власти просив князь адміралів висказати подяку своїм правительствам за довіре, яке вложили на князя.

ЗАМІТКА: Гора нічка числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рiзнить ся від часу львівського о 36 минут, а iменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зел. держ. (Львів, ул. Третого мая, готель Імператорський) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого роду і розклади їзди.

A. Wolffsky-oro, Berlin, Nr. 37.

Товариство не послугує ся агентами.

Видавець: М. Заячківський, Львів, вулиця Зиблікевича, число 34.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилок пошт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 76-?

Дирекция.

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах
Замісцеві панночки приймає на помешканє